

DİSK / GENEL-İŞ

COVID-19 Sürecinde Kamuda İstihdam Raporu

Kasım 2020

Araştırma Dairesi

DİSK/GENEL-İŞ

Türkiye Genel Hizmetler İşçileri Sendikası

COVID-19 SÜRECİNDE KAMUDA İSTİHDAM RAPORU

(Kasım, 2020)

Her yıl düzenli olarak yayınladığımız Kamu İstihdam Raporlarımızın bu yıl beşincisini yayımlıyoruz. Raporumuzda kamu istihdamında yaşanan değişimler güncel veriler ışığında ayrıntılı olarak incelenmiştir. Araştırmada öne çıkan başlıklar şöyledir:

- ÜLKEMİZDE KAMU HARCAMALARI YETERSİZ!
- YILLIK BÜYÜME GERÇEKÇİ DEĞİL, KAMUDA İSTİHDAM YARATMIYOR!
- TÜRKİYE’DE KAMU İSTİHDAMI, OECD ÜLKE ORTALAMASINDAN DÜŞÜK!
- HER 10 KİŞİDEN 8’İ ÖZEL SEKTÖRDE, 2’Sİ KAMU SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM EDİLİYOR!
- KAMUDA EN AZ KADININ ÇALIŞTIĞI ÜLKE TÜRKİYE!
- TÜRKİYE’DE HER 100 KİŞİYE 4 KAMU PERSONELİ DÜŞÜYOR!
- İSTİHDAMI EN FAZLA ARTAN BAKANLIK MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, EN FAZLA AZALAN BAKANLIK İSE MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI.
- KAMUDA EN GÜVENCELİ İSTİHDAM BİÇİMİ OLAN “MEMURLUK” YERİNİ “SÜREKLİ İŞÇİLİĞE” BIRAKIYOR!
- BELEDİYE ŞİRKET İŞÇİLERİNİN SAYISI 494 BİN 510 KİŞİYE ULAŞTI!

➤ ÜLKEMİZDE KAMU HARCAMALARI YETERSİZ!

Dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını sadece halk sağlığını tehdit etmekle kalmadı, beraberinde ülkelerin sosyal devlet anlayışı ve bu anlayış içerisinde kamu harcamalarının yeterliliğinin de sorgulanmasını sağladı. Bu yönü ile ülkelerin kamu harcamalarına ayırdığı pay ne kadar büyükse, salgın sürecinde vatandaşların başta sağlık ve sosyal güvenlik olmak üzere kamusal hizmetlerinden daha çok ve adil bir şekilde yararlanabildiğini söyleyebiliriz. Ancak ülkemizde, GSYH içerisinde kamu harcamalarının oranı oldukça düşüktür. OECD ülke ortalamasına göre GSYH içinde genel kamu harcamalarının oranı yüzde 42,12 iken, Türkiye’de bu oran yüzde 35’tir. Türkiye’de kamu harcamalarının oranı birçok Avrupa ülkesine göre de düşüktür. Almanya (%45,38), Yunanistan (%46,27), İtalya (%48,71) GSYH’nin yarıya yakını, Fransa’da (%55,59) ise yarısından fazlası kamu harcamalarına ayrılmıştır.

Tablo 1. GSYH İçinde Genel Kamu Harcamalarının Oranı¹

Ülkeler	GSYH İçinde Genel Kamu Harcamalarının Oranı (%)
Meksika*	27,34
Macaristan*	27,34
Türkiye*	34,99
İspanya	41,91
OECD*	42,12
Portekiz	42,67
Almanya	45,38
Yunanistan	46,27
İtalya	48,71
Fransa	55,59

Kaynak: OECD. Türkiye zaman serisi eksikliği nedeni ile OECD ortalamasına dahil değildir.

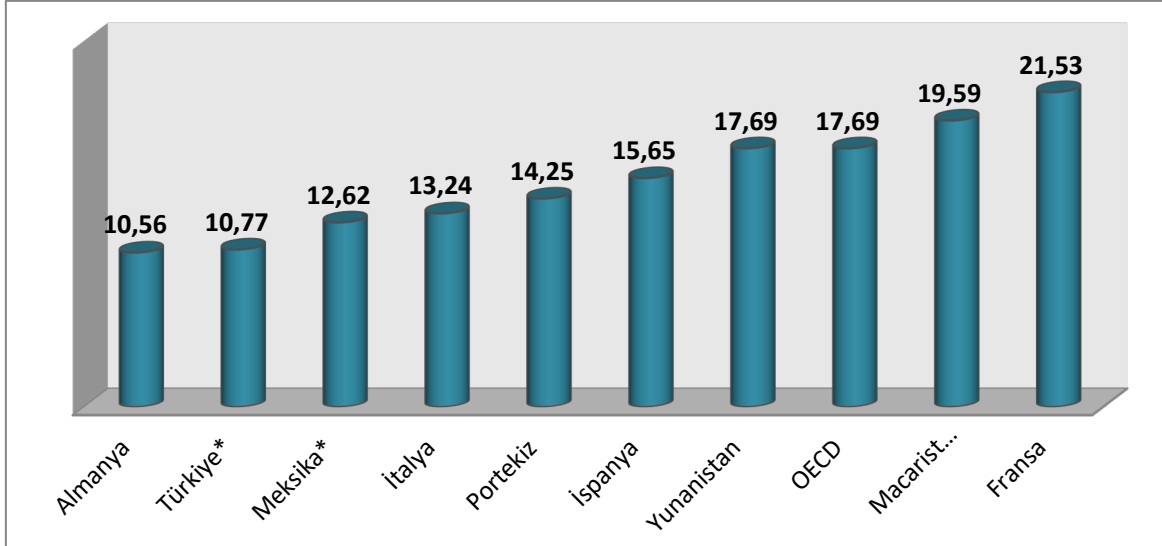
➤ TÜRKİYE’DE KAMU İSTİHDAMI, OECD ÜLKE ORTALAMASINDAN DÜŞÜK!

Ülkelerin kamu harcamalarına ayırdığı payın yanı sıra kamu istihdamının toplam istihdam içindeki payı hükümetlerin çalışma hayatına dönük bakış açısını ortaya koyar. Toplam istihdam içerisinde kamu istihdamının payı ne kadar büyük olursa, hizmetlerin niteliği de o kadar artar. Ayrıca kamudaki çalışma ilişkileri, özel sektöre göre daha güvenceli olduğu için çalışanları da korur. Türkiye’de ise kamu

¹ Ülkelere ilişkin son veriler 2019 yılına aittir. * 2018 yılı verileridir.

istihdamının toplam istihdam içindeki payı OECD ülke ortalamasının altındadır. Türkiye’de bu oran yüzde 10,77 iken OECD üye ülkeler ortalamasında yüzde 17,69’dır.

Grafik 1. Toplam İstihdam içinde Kamu Sektörü İstihdam Oranı² (%)

Kaynak: OECD.

➤ **YILLIK BÜYÜME GERÇEKÇİ DEĞİL, KAMUDA İSTİHDAM YARATMIYOR!**

Kamu istihdamını ayrıntılı incelediğimizde Türkiye’de yıllık ekonomik büyümenin istihdam yaratmadığı görülmüştür. 2017 yılında OECD ülkelerinde yıllık büyümenin kamu istihdamındaki artışa oranlarını incelediğimizde, ekonomik büyümenin Türkiye, İtalya ve Macaristan’da kamuda istihdamını artırmadığı görülmektedir. Oysa resmi

Tablo 2. Yıllık Büyümeye Göre Kamuda İstihdam Artış Oranı³

Ülkeler	Yıllık Büyüme İçinde Kamu İstihdam Artış Oranı (%)
Almanya	1,35
Türkiye	-0,16
İtalya	-0,63
Meksika*	0,29
Portekiz	0,99
İspanya	2,02
Yunanistan	0,84
OECD	0,48
Macaristan	-2,60
Fransa	0,25

Kaynak: OECD.

rakamlara göre Türkiye’de 2017 yılında yıllık olarak ekonomik büyüme oranı yüzde 7,4’tür. Bu durum açıkça gösteriyor ki, ekonomi politikaları hem kamuda hem de özel sektörde istihdam yaratmamaktadır.

² OECD. Government at a Glance. Ülkelere ilişkin son veriler 2018 yılına aittir.* için 2017 yılı verisidir.

³ OECD. Government at Glance. (2019). Ülkelerin son verileri 2017 yılına aittir

➤ **HER 10 KİŞİDEN 8'İ ÖZEL SEKTÖRDE, 2'Sİ KAMU SEKTÖRÜNDE İSTİHDAM EDİLİYOR!**

Türkiye’de kamu istihdamını ayrıntılı olarak incelediğimizde, 2015-2020 yılları arasında kamuda istihdamın yüzde 35,7 arttığını söyleyebiliriz. 2015 yılında 3 milyon 520 bin 530 kişi olan kamu sektörü istihdamı, 2020 yılında 1 milyon 258 bin 822 kişi artarak 4 milyon 779 bin 352’ye çıkmıştır. Bu artışın nedeni uzun yıllardır kamuda güvencesiz bir şekilde çalışan taşeron şirket işçilerinin “sürekli işçi kadrosuna” geçirilmesidir. 2017 Aralık ayında çıkarılan 696 sayılı KHK ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihaleleri ile taşeron firmalarda çalışan işçiler merkezi idarelerde sürekli işçi kadrosuna, belediyelerde çalışan taşeron işçiler ise belediye şirketlerine geçirilmiştir.

Tablo 3. Kamuda ve Özel Sektörde İstihdama İlişkin Veriler

Yıllar	Toplam İstihdam	Özel Sektörde İstihdam		Kamu Sektöründe İstihdam	
		Sayı	Oran (%)	Sayı	Oran (%)
2015	26.621.000	23.100.470	86,7	3.520.530	13,2
2016	27.205.000	23.643.461	87,0	3.561.539	13,0
2017	28.188.000	24.585.265	87,2	3.602.735	12,8
2018	28.738.000	24.385.818	84,9	4.352.182	15,1
2019	28.169.000	23.524.926	83,5	4.644.074	16,4
2020	27.554.000	22.774.648	82,7	4.779.352	17,3

Kaynak: BUMKO Kamu Sektörü İstihdam Verileri ile TÜİK Hane Halkı İşgücü İstatistikleri ile hazırlanmıştır. Kamu Sektörü İstihdam Verileri 2015.2016.2017.2018 ve 2019 yılları için IV. Dönem, 2020 yılı için III. dönem ve toplam istihdam için Kasım ayı haber bülteninden Ağustos ayı istihdam verisidir.

Özel sektörde ise istihdam düşmüştür. Özellikle 2017-2018 yıllarında başlayan ekonomik krizinin etkisi ve Covid-19 salgını sürecinde özel sektör yatırımları azalmış, bu da doğrudan özel sektör istihdamını etkilemiştir. 2018 yılında 24 milyon 385 bin 818 kişi olan özel sektör istihdamı, 2020 yılının Ağustos ayı istatistiklerinde 2 milyona yakın azalarak 22 milyon 774 bin 648 kişi olmuştur.

➤ KAMUDA EN AZ KADININ ÇALIŞTIĞI ÜLKE TÜRKİYE!

Kamu istihdamını cinsiyet dağılımında incelediğimizde, dünyada birçok ülkede kamuda istihdamın cinsiyete göre dağılımında eşitliğin sağlandığı ve hatta kimi ülkelerde kamu sektöründe kadın istihdamının, erkekleri geçtiğini söyleyebiliriz.

OECD üye ülkelerin ortalamasında kadınların kamu sektöründe istihdam oranı yüzde 60, erkeklerin yüzde 40'dır. Bazı ülkelerde istihdam oranları kadın ve erkek olarak şöyledir; Fransa'da yüzde 63,55'e, yüzde 36,45, Macaristan'da 59,74'e, yüzde 40,66, Yunanistan'da yüzde 48'e, yüzde 52'dir. Türkiye'de ise durum oldukça eşitsizdir. Türkiye'de kadınların kamu sektöründe istihdam oranı yüzde 25,31, erkeklerin ise istihdam oranı yüzde 74,69'dur. Bu durum, ülkemizde kamu politikalarında cinsiyete dayalı bir eşitliğin sağlanamadığı, hatta buna dönük çalışmaların oldukça yetersiz olduğunu göstermesi açısından önemli bir veridir.

Tablo 4.Cinsiyet Dağılımında Kamu Sektörü İstihdam Oranı⁴ (%)

Ülkeler	Kadın	Erkek
Fransa	63,55	36,45
OECD	60,07	39,93
Macaristan	59,74	40,26
Portekiz	58,34	41,66
İtalya	57,07	42,93
İspanya	55,5	44,5
Almanya	55,03	44,97
Meksika*	51,52	48,48
Yunanistan	48	52
Türkiye	25,31	74,69

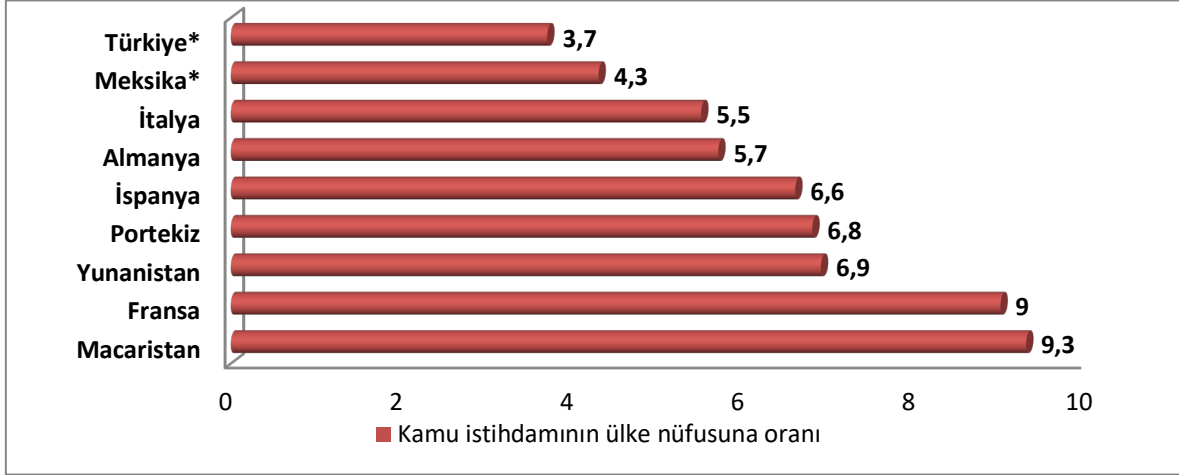
Kaynak: OECD.

⁴OECD. Government at a Glance. (2019). Ülkelere ilişkin son veriler 2017 yılına aittir. *Meksika için 2016 yılı verisidir.

➤ **TÜRKİYE’DE HER 100 KİŞİYE 4 KAMU PERSONELİ DÜŞÜYOR!**

Ülkemizde kamu istihdam düşük olması, vatandaşların nitelikli kamu hizmetine ulaşımını da engellemektedir. Türkiye’de her 100 kişiye 4 kamu personeli (%3,7) düşerken, Fransa ve Macaristan’da her 100 kişiye 9, Yunanistan’da ve Portekiz’de her 100 kişiye 7 kamu personeli düşmektedir.⁵

Grafik 2. Kamu İstihdamının Ülke Nüfusuna Oranı⁶ (%)

Kaynak: OECD verilerine dayanarak Araştırma Dairesi tarafından hesaplanmıştır.

⁵ 2019 yılı verileri ile hesapladığımızda Türkiye oranı %5,7 çıkmaktadır. Ancak diğer ülkelerle karşılaştırma yapmak açısından OECD veri seti kullanılmıştır.

⁶ OECD. Ülkelere ilişkin son veriler 2018 yılına aittir.* için 2017 yılı verisidir.

➤ **İSTİHDAMI EN FAZLA ARTAN BAKANLIK MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI, EN FAZLA AZALAN BAKANLIK MİLLİ SAVUNMA BAKANLIĞI.**

Kamuda istihdamı ayrıntılı incelediğimizde birçok bakanlık da istihdamın azaldığının görmekteyiz. Türkiye’de ülke nüfusuna göre kamu istihdam oranı diğer ülkelere göre oldukça düşükken bakanlıklarda istihdamın azalması ya boş kadroların oldukça fazla olması, halkın nitelikli kamu hizmetlerine ulaşmasını engellemektedir.

Tablo.5. Bakanlıkların çalışan sayıları.

Bakanlıklar	2018	2019	Değişim Sayısı
Sağlık Bakanlığı	1.016.401	1.042.655**	26.254
Milli Eğitim Bakanlığı	1.000.090	1.027.885	27.795
Milli Savunma Bakanlığı	479.263	432.471	-46.792
Adalet Bakanlığı	142.220	156.632	14.412
Tarım ve Orman Bakanlığı	57.276	65.867	8.591
Gençlik ve Spor Bakanlığı	59.462	62.595	3.133
Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı*	52.405	49.359	-3.046
İçişleri Bakanlığı	25.801	30.455	4.654
Hazine ve Maliye Bakanlığı	24.322	23.556	766
Ticaret Bakanlığı	20.797	20.519	-278
Kültür ve Turizm Bakanlığı	13.373	19.934	6.561
Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	17.822	17.237	585
Dışişleri Bakanlığı	6.738	6.721	-17
Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı	4.020	4.044	24
Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	3.897	3.891	6
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	1.278	1.147	-131

Kaynak: Bakanlıkların Faaliyet Raporları ve Performans Planlarından yararlanılarak Araştırma Dairesi tarafından hesaplanmıştır. Memur-İşçi-Sözleşmeli Personel-Geçici personel Kadrolarında çalışan toplam sayıdır.

*9 Temmuz 2018’de Resmi Gazete’de yayımlanan kararla iki bakanlık birleştirildi. Yeni ismi Çalışma, Sosyal Hizmetler ve Aile Bakanlığı oldu. Bu nedenle 2018 verisi çalışma ve sosyal güvenlik bakanlığı ve aile ve sosyal hizmetler bakanlığı verileri toplanarak hesaplanmıştır. 2.558 kişi ÇSGB, 49.847 kişi aile ve sosyal hizmetler bakanlığındandır. ** 245.083 özelde çalışan sağlık personeli. Sağlık bakanlığı verilerinde birlikte alındığı için toplam sayı verilmiştir.

***boş kadro sayısına taşrada ulaşılmıştır hesaplamasına merkez kadro dahil edilmemiştir.

2018 yılından 2019 yılına istihdamın en fazla arttığı bakanlık Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) olmuştur. 2018 yılında MEB’de 1 milyon 90 kişi çalışırken, 2019 yılında MEB’e bağlı çalışan sayısı 1 milyon 27 bin 885 kişiye ulaşmıştır. Ancak bu artışın 40 bin yeni sözleşmeli öğretmen atamasından kaynaklanmaktadır yani güvencesiz bir istihdam biçiminden oluşmaktadır.

İstihdamın en fazla azaldığı bakanlıklar ise Milli Savunma Bakanlığı ve Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlıkları olmuştur. Milli Savunma Bakanlığı’na bağlı çalışan sayısı 2018’den 2019’a 46 bin 792 kişi azalarak 479 bin 263 kişiden 432 bin 471 kişiye düşmüştür. Aile Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı’na bağlı çalışan sayısı ise bin 46 kişi azalmış, 52 bin 405 kişiden 49 bin 359 kişiye düşmüştür.

➤ **SALGIN DÖNEMİNDE SAĞLIK ALANINDA KAMUSAL İSTİHDAMIN YETERSİZLİĞİ ORTAYA ÇIKTI: TÜRKİYE’DE HER 1.000 KİŞİYE 2 DOKTOR DÜŞÜYOR.**

İstihdamın en fazla arttığı ikinci bakanlık ise Sağlık Bakanlığı olmuştur. Sağlık Bakanlığı bünyesinde 2018 yılında 1 milyon 16 bin 401 kişi çalışırken bu sayı 2019 yılında 26 bin 254 kişi artmış ve 1 milyon 42 bin 655 kişiye ulaşmıştır. Ancak bu sayı, halkın nitelikli sağlık hizmetlerinden yararlanması için yeterli değildir. Türkiye’de her 1.000 kişiye yalnızca 2 doktor ve hemşire düşmektedir.

İspanya, İtalya, Almanya gibi ülkelerde ise doktor ve hemşire sayısı Türkiye’den oldukça fazladır. Almanya, İspanya, İtalya’da her 1000 kişiye 4 doktor düşerken, Amerika, Fransa ve Almanya’da her 1000 kişiye 10’dan fazla hemşire düşmektedir.

Tablo 6. Her 1000 kişi başına düşen doktor ve hemşire sayısı

Ülkeler	Doktor	Hemşire
Türkiye	1,9	2,3
Meksika	2,4	2,9
ABD	2,8	11,9
İngiltere	3	7,8
Fransa	3,4	10,8
İspanya	4	5,9
İtalya	4	6,7
Almanya	4,3	13,2

Kaynak: OECD. (2018).

➤ **KAMUDA EN GÜVENCELİ İSTİHDAM BİÇİMİ OLAN “MEMURLUK” YERİNİ “SÜREKLİ İŞÇİLİĞE” BIRAKIYOR!**

Kamuda istihdam biçimlerine genel olarak baktığımızda ise en güvenceli istihdam biçimi olan memurluk son beş yılda yüzde 2,1 artarken, sözleşmeli personel sayısında olağanüstü bir artış olmuş ve yüzde 241 artmıştır. 2015 yılında 2 milyon 894 bin 91 kişi olan memur sayısı, 2020 yılında 62 bin 320 kişi (yüzde 2,1) artarak 2 milyon 956 bin 411 kişi olmuştur. Sözleşmeli personel sayısı ise 2015 yılında 149 bin 133 kişi iken 347 bin 849 kişi (yüzde 241) artarak 2020 yılında 496 bin 982 kişi olmuştur.

Tablo 7. Statülerine Göre Kamuda İstihdam

Yıllar	Memur	Sözleşmeli Personel	Geçici Personel (4/C)	İşçi		Diğer	Toplam
				Sürekli İşçi	Geçici İşçi		
2015	2.894.091	149.133	22.741	328.701	28.364	97.500	3.520.530
2016	2.854.243	180.377	21.490	385.419	22.774	97.236	3.561.539
2017	2.831.062	246.294	19.645	384.911	19.157	101.666	3.602.735
2018	2.862.765	349.618	-	984.226	52.275	103.298	4.352.182
2019	2.939.450	427.550	-	1.123.864	48.567	104.643	4.644.074
2020	2.956.411	508.790	-	1.150.347	57.910	105.894	4.779.352

Kaynak: BUMKO Kamu Sektörü İstihdam Verileri ile TÜİK Hane Halkı İşgücü İstatistikleri ile hazırlanmıştır. Kamu Sektörü İstihdam Verileri 2015.2016.2017.2018 ve 2019 yılları için IV. Dönem, 2020 yılı için III. dönem verisidir.

➤ **Kamuda istihdamın yüzde 24’ünü sürekli işçilik oluşturuyor.**

Kamuda memur alımında sınırlı bir artış varken, sürekli işçi sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Kamuda sürekli işçi statüsünde çalışanların sayısı 2015 yılında 328 bin 701 kişi iken 2020 yılına gelindiğinde yüzde 249,9 artışla (821 bin 646 kişi) 1 milyon 150 bin 347 kişi oldu. Bu artışın nedeni uzun yıllardır kamuda güvencesiz bir şekilde çalışan taşeron şirket işçilerinin “sürekli işçi kadrosuna”⁷ geçirilmesidir. Bununla birlikte kamuda geçici işçi statüsünde çalışanların sayısı ise 2015 yılından 2020 yılına yüzde 104,1’luk bir artışla (29 bin 546 kişi) 28 bin 364 kişiden 57 bin 910 kişiye çıkmıştır. Kamu işçilerinde de geçici ve güvencesiz istihdam yaygınlaşıyor (Tablo.7).

⁷ 2017 Aralık ayında çıkarılan 696 sayılı KHK ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihaleleri ile taşeron firmalarda çalışan işçiler merkezi idarelerde sürekli işçi kadrosuna, belediyelerde çalışan taşeron işçiler ise belediye şirketlerine geçirilmiştir.

➤ **BELEDİYE ŞİRKET İŞÇİLERİNİN SAYISI 494 BİN 510 KİŞİYE ULAŞTI!**

Belediyelerde istihdam yapısının belirleyeni 696 sayılı KHK oldu. 696 sayılı KHK kapsamında yapılan düzenlemeyle; personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım ihalesi ile kamuda çalışan taşeron işçiler belirli şartlara sahip olmaları durumunda merkezi idarelerde sürekli işçi kadrosuna, belediyelerde ise belediye şirketlerine geçirildi.

Tablo 8. Belediyelerde İstihdam

	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Memur	118.134	109.583	109.556	102.205	105.012	102.610
Sözleşmeli Personel	11.520	13.524	14.078	15.886	19.751	21.049
İşçi (Sürekli-BİT-Geçici)	113.934	175.960	183.935	420.606	545.638	559.464
Belediyelerde Sürekli İşçi Sayısı	86.894	79.973	78.257	73.194	66.182	60.687
Belediye Şirket İşçisi	16.793	90.270	99.871	339.717	475.039	494.510
Geçici İşçi*	10.247	5.717	5.807	7.695	4.417	4.267
Toplam	243.588	298.732	307.569	538.697	670.401	683.123

Kaynak: T.C. Strateji ve Bütçe Başkanlığı verilerinden yararlanılarak Araştırma Dairesi tarafından hesaplanmıştır Kamu Sektörü İstihdam Verileri 2015.2016.2017.2018 ve 2019 yılları için IV. Dönem, 2020 yılı için III. dönem verisidir. * 2015 yıl verisine geçici işçi verisine BİT’lerde çalışan geçici işçiler de dâhildir.

- ✓ Belediyelerde sürekli işçi kadrosunda çalışanların sayısı 2015 yılında 86 bin 894 iken 2020 yılına 26 bin 207 kişi (% 30) azalarak 60 bin 687 kişiye düşmüştür.
- ✓ Belediye şirketlerinde çalışanların sayısı ise 2015 yılında oldukça az olup 16 bin 793’dir. Ancak bu veri doğru olmadığı için 2016 yılında belediye şirket işçilerinin sayısında düzeltmeye gidilmiş ve gerçek sayının 90 bin 270 olduğu belirtilmiştir. 2017 yılında da bu sayı 100 bine yaklaşmıştır. 2017 yılında çıkarılan 696 sayılı KHK ile taşeronlarda çalışan işçilerin belediye şirketlerine geçirilmesi ile bu sayı kat ve kat artmıştır. 2020 III. Çeyrek verilerine göre belediyelerde çalışan şirket işçilerinin sayısı 494 bin 510 kişiye ulaşmıştır.
- ✓ Belediyelerde çalışan memur sayısı 2015 yılında 118.134 iken yüzde 13,1 azalarak 2020 yılında 102.610 olmuştur. Sözleşmeli personel sayısı ise 2015 yılında 11 bin 520 iken 2020 yılında yüzde 82,7 artarak 21 bin 49 kişiye çıkmıştır.

NE İSTİYORUZ? NEYİ SAVUNUYORUZ?

Salgın sürecinde toplumun her kesimi birçok sorunla karşı karşıya iken özellikle Türkiye işçi sınıfı güvencesiz, esnek ve kuralsız çalışma koşullarının giderek arttığı, sendikalaşma olanaklarının giderek azaldığı, çalışma yaşamının emekçiler açısından kötüleştiği bir süreci yaşamaktadır. Bu sorunların çözümü ancak sendikal hak ve özgürlüklerin tam olarak sağlandığı eşitlik ve adalet temelli bir sosyal devlet ile sağlanabilir.

- Türkiye’de kamu harcamalarına daha fazla pay ayrılmalı, nüfusa orantılı bir şekilde kamu istihdamı arttırılmalıdır.
- Kamuda sözleşmeli, geçici, ücretli personel istihdamı yerine, kadrolu güvenceli istihdam sağlanmalıdır.
- Merkezi idare ve yerel yönetimlerde çalışan kamu işçilerinin haklarında bir kayıp olmamalıdır. Özellikle salgın sürecinde kamu hizmeti veren işçiler ile belediye şirketlerinde çalışan işçiler için ücretsiz izin ve kısa çalışma ödeneği uygulanmamalıdır.
- Kamu ve özel sektörde çalışanları arasında ayrım yapılmaksızın risk grubunda olanların (hamile, emziren, çocuk bakımından sorumlu ebeveynler ve kronik rahatsızlığı olanlar) salgın sürecinde uzaktan çalışmaları için düzenlemeler yapılmalıdır.
- Belediye şirket işçileri kamu hizmeti yapmaktadırlar. Bu nedenle tüm belediye işçileri haklar konusunda eşit uygulamalara sahip olmalı ve belediye şirket işçilerine de ilave tediye hakkı verilmelidir.
- İş güvencesi hakkı tüm çalışanları kapsayan bir hak olarak yeniden düzenlenmelidir. Eşit iş yapan kamu çalışanları arasında mali, sosyal, özlük farklılıklarının giderilmelidir.
- 5393 sayılı Belediye Kanunu’ndaki norm kadro sınırlamaları kaldırılmalıdır.
- Kamuya alımlarda eşitsizliği artıran, torpilin, kayırmanın, kadrolaşmanın önünü açan uygulamalara son verilmelidir.
- Kadınlar kamuda sürekli ve güvenceli işlerde daha çok istihdam edilmelidir.